

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-25

Vår referens

Sandra Rickard

Stadsjurist

sandra.rickard@malmo.se

Uppföljning av visselblåsarärenden 2026 STK-2026-34

Sammanfattning

Ärendet innehåller en återrapportering av genomförda åtgärder efter genomlysningen av visselblåsarfunktionen samt förslag till reviderade riktlinjer. Vidare redovisas inkomna ärenden under 2025 i enlighet med kommunstyrelsens riktlinjer och visselblåsarlagen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen av genomförda åtgärder med anledning av genomlysningen av visselblåsarfunktionen.
2. Kommunstyrelsen godkänner återrapporteringen av visselblåsarärenden för år 2025.
3. Kommunstyrelsen antar reviderade riktlinjer för visselblåsarfunktionen.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260309 Uppföljning av visselblåsarärenden 2026
- Rapport Genomförda åtgärder med anledning av genomlysning
- Riktlinjer för visselblåsarfunktionen version 1.1
- Statistik visselblåsarärenden 2025
- Riktlinjer för visselblåsarfunktionen version 1.1 inklusive revideringar
- Riktlinjer för visselblåsarfunktionen i Malmö stad - beslutade av KS 220607 (STK-2022-455-24)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-03-10

Kommunstyrelsen 2026-04-01

Beslutet skickas till

Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kulturnämnden
Miljönämnden
Revisorskollegiet
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Malmö Kommuns Parkerings AB
Malmö Live Konserthus AB
Malmö Stadsteater AB
MKB Fastighets AB
Stadskontoret, Intern ledning och samordning
Stadskontorets handläggare

Ärendet

I ärendet återrapporteras genomförda åtgärder med anledning av tidigare genomlysning av visselblåsarfunktionen samt lämnas förslag till reviderade riktlinjer. Vidare redovisas inkomna ärenden under 2025 i enlighet med kommunstyrelsens riktlinjer för visselblåsarfunktionen i Malmö stad (STK-2022-455) och visselblåsarlagen (2021:890).

Genomlysning av visselblåsarfunktionen

I enlighet med riktlinjerna genomfördes en genomlysning av visselblåsarfunktionen två år efter införandet. Stadskontorets förslag till åtgärder och en tidsplan för genomförande godkändes av kommunstyrelsen den 7 maj 2025, i beslut § 163.

Med utgångspunkt i genomlysningens rekommendationer har ett antal åtgärder genomförts. Syftet med funktionen har förtydligats genom tillägg som betonar vikten av att oegentligheter uppmärksammas och åtgärdas.

Den interna mottagningsfunktionen har i samverkan med kontaktpersoner i förvaltningar och bolag tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer för visselblåsarfunktionen, version 1.1 (STK-2022-455). Förslaget har beretts genom nätverksträffar, dialog med fackliga representanter och information till stadens ledningsgrupp. Se bilaga Rapport genomförda åtgärder med anledning av genomlysning för ytterligare information.

Bakgrund

Visselblåsarfunktionen i Malmö stad inrättades 2022. Funktionen tar emot, hanterar och följer upp rapporter med information om missförhållanden i ett arbetsrelaterat sammanhang som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram. Rapportering regleras i visselblåsarlagen och kan göras av vissa definierade kategorier av personer, bland annat medarbetare. Malmö stad accepterar även anonyma rapporter, vilket kan innebära att det inte alltid går att fastställa om rapportören är behörig att rapportera.

Ärenden som bedöms innehålla information om missförhållanden av allmänintresse hanteras som kvalificerade ärenden och utreds vidare inom visselblåsarfunktionen.

Ärenden som inte uppfyller kriterierna klassificeras som okvalificerade. Att ett ärende kvalificeras innebär att det bedöms uppfylla kriterierna för vidare utredning, men inte att utredningen i sig fastställer att fel eller oegentligheter har förekommit.

Om ett ärende uppenbart saknar koppling till Malmö stads verksamhet eller annars tydligt faller utanför lagens tillämpningsområde kan det av den externa mottagningsfunktionen bedömas som uppenbart okvalificerat.

Ärenden inom exempelvis offentlig upphandling kvalificeras oftare. Det hänger samman med hur visselblåsarlagen är utformad, där vissa rättsområden med koppling till EU-reglering uttryckligen omfattas och där tröskeln för allmänintresse därmed ofta är lägre.

Visselblåsarfunktionen består av en extern mottagningsfunktion, en intern mottagningsfunktion på stadskontoret samt särskilt utsedda kontaktpersoner i förvaltningar och helägda bolag. Ny upphandling av extern mottagningsfunktion pågår och planen är att inkludera samtliga helägda bolag.

Resurserna på stadskontoret har förstärkts under året, vilket har gett större möjlighet att fokusera på kontinuerligt utvecklingsarbete och förebyggande insatser både inom enskilda förvaltningar och bolag samt stadsövergripande. En stadsövergripande riskanalys har genomförts där kontaktpersonerna involverats för första gången. Analysen visade bland annat behov av förtydligade roller och stärkt kompetensstöd, vilket har lett till utbildningsinsatser och utveckling av digitalt utbildningsmaterial.

Analys av inkomna ärenden 2025

Analysen baseras på den sammanställning av inkomna ärenden som tagits fram för helåret 2025 samt på erfarenheter och generella iakttagelser från den interna mottagningsfunktionens handläggning av ärendena. Syftet har varit att identifiera mönster i ärendeinflödet och dra lärdomar som kan bidra till fortsatt utveckling av visselblåsarfunktionen och det förebyggande arbetet i Malmö stad. En översiktlig

redovisning av ärendeinflödet framgår av diagram i bilaga Statistik visselblåsarärenden 2025.

Under 2025 inkom totalt 197 ärenden till den externa mottagningsfunktionen. Av dessa bedömdes 25 som kvalificerade visselblåsarärenden och utreddes vidare. Antalet kvalificerade ärenden har ökat jämfört med tidigare år, vilket skulle kunna tyda på en ökad kännedom om funktionen och en stärkt tillit till rapporteringssystemet.

Som en del av det etablerade arbetssättet ställer den interna mottagningsfunktionen kompletterande frågor till rapporterande personer vid behov. Analysen visar att detta arbetssätt är betydelsefullt, då nästan lika många ärenden har kunnat kvalificeras efter kompletterande frågor som vid den initiala genomgången. Detta visar på betydelsen av att ge rapporterande person möjlighet att fördjupa och förtydliga sin rapport under handläggningen.

I samverkan med leverantören har den interna mottagningsfunktionen utvecklat formuläret som rapporterande person fyller i vid rapportering av missförhållanden. Syftet var att tydliggöra vilka uppgifter som behövs för att underlätta utredningen. Därefter har antalet kompletterande frågor som IMF har ställt för att utreda om ett ärende ska bedömas som kvalificerat minskat.

Analysen visar även att en betydande andel inkomna ärenden rör arbetsmiljöfrågor, personalärenden eller allmän kritik mot verksamheten som faller utanför visselblåsarlagens tillämpningsområde. Dessa ärenden ska i första hand hanteras inom ordinarie processer, vilket pekar på ett fortsatt behov av tydlig information om funktionens syfte och avgränsning samt om vilka andra rapporteringsvägar som finns. Den interna mottagningsfunktionen har under året samarbetat med kommunikationsavdelningen för att förtydliga kommunikationen kring visselblåsarfunktionen. Det fortsatta arbetet behöver ske i samverkan med förvaltningar och bolag för att både öka kännedomen om att funktionen finns och tydliggöra vilka typer av ärenden som ska rapporteras via visselblåsarfunktionen respektive via andra kanaler.

Bland de kvalificerade ärendena återkommer vissa riskområden, särskilt kopplade till rekrytering, upphandling och förtroendeskadliga bisysslor. Erfarenheterna från utredningarna har bidragit till utvecklingsåtgärder, bland annat avseende rutiner och stöd till verksamheterna.

Grundskoleförvaltningen utmärker sig genom ett högt inflöde av ärenden. En del av dessa har bedömts som uppenbart okvalificerade, då de saknar koppling till Malmö stads verksamhet. Även när dessa räknas bort kvarstår ett omfattande inflöde av ärenden från verksamheten, vilket tydligt avviker från övriga förvaltningar och bolag.

Det ökade inflödet av ärenden innebär att stadskontoret behöver avsätta mer tid för administration, initial bedömning och handläggning. Samtidigt har ökningen av kvalificerade ärenden medfört att den interna mottagningsfunktionen behöver avsätta mer tid för de ärenden som ska utredas.

Sammantaget visar analysen att det nuvarande arbetssättet både minskar onödig handläggning och gör det möjligt att fånga upp fler visselblåsarärenden.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret bedömer att genomförda åtgärder efter genomlysningen har stärkt visselblåsarfunktionen och bidrar till det förebyggande arbetet. De föreslagna reviderade riktlinjerna innebär främst förtydliganden och bedöms bidra till en mer enhetlig tillämpning i Malmö stad.

Utifrån den bild som redogjorts för i ärendet bedömer stadskontoret att fortsatt utvecklingsarbete behövs, särskilt avseende information, kunskapsspridning och stöd till förvaltningar och bolag.

Ansvariga

Martin Ljungberg Nämndsekreterare
Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör